

Laidiens: 23.09.2005., Nr. 152

Ministru kabineta noteikumi Nr.647

Rīgā 2005.gada 30.augustā (prot. Nr.49 3.§)

Noteikumi par atpūtas kuģu būvniecību, atbilstības novērtēšanu un piedāvāšanu tirgū

Izdoti saskaņā ar likuma “Par atbilstības novērtēšanu” 7.panta pirmo un otro daļu

1. Vispārīgie jautājumi

1. Noteikumi nosaka atpūtas kuģu konstrukcijas un būvniecības drošības prasības, kas piemērojamas, tos piedāvājot tirgū, kā arī atpūtas kuģu atbilstības novērtēšanas kārtību.

2. Noteikumos lietoti šādi termini:

2.1. **atpūtas kuģis** — jebkura tipa sportam vai atpūtai paredzēts kuģošanas līdzeklis, kura korpusa garums ir no 2,5 līdz 24 metriem, kas mērīts saskaņā ar piemērojamiem standartiem. Šo noteikumu prasības attiecas uz kuģošanas līdzekli, kas piedāvāts Eiropas Savienības tirgū kā atpūtas kuģis, arī tad, ja to izmanto fraktēšanai vai apmācībām;

2.2. **ūdens motocikls** — kuģošanas līdzeklis, kura garums ir mazāks par 4 metriem, kuram ir iekšdedzes dzinējs un ūdens metējs sūknis un kuru persona (personas) vada, sēžot, stāvēt vai stāvēt uz ceļiem uz tā, nevis atrodoties korpusa iekšienē;

2.3. **dzinējs** — jebkurš iekšdedzes dzinējs ar dzirksteles vai kompresijas aizdedzi kuģošanas līdzekļa virzīšanai (divtaktu un četraktu iebūvētie dzinēji, dzinēji ar Z-veida dzenskrūves piedziņu un vienotu izplūdes sistēmu vai bez tās, kā arī uzkaramie dzinēji);

2.4. **ražotājs** — jebkura fiziska vai juridiska persona, kura projektē un izgatavo kuģošanas līdzekļus, uz kuriem attiecas šie noteikumi, vai kurai ir šāds projektēts un/vai ražots produkts, kas paredzēts piedāvāšanai tirgū savā vārdā;

2.5. **pilnvarots pārstāvis** — jebkura Eiropas Savienībā reģistrēta fiziska vai juridiska persona, kura ir saņēmusi ražotāja rakstisku pilnvaru rīkoties tās vārdā.

3. Noteikumi attiecas uz kuģošanas līdzekļa projektu un konstrukciju, kā arī uz dzinēju izplūdes gāzu un trokšņa emisiju, un tos piemēro:

3.1. atpūtas kuģiem un daļēji pabeigtiem kuģiem;

3.2. ūdens motocikliem;

3.3. šo noteikumu 7.punktā minētajām atpūtas kuģa sastāvdaļām, ja tās tiek piedāvātas Eiropas Savienības tirgū atsevišķi un ir paredzētas uzstādīšanai.

4. Uz šo noteikumu 3.punktā minētajiem ražojumiem noteikumi attiecas, tikai pirmo reizi piedāvājot tos tirgū vai nododot ekspluatācijā lietošanai.

5. Šo noteikumu 3.punktā minētie ražojumi atbilst drošības, veselības, vides aizsardzības un patērētāju aizsardzības prasībām, kas noteiktas šo noteikumu 2.nodaļā.

6. Noteikumi neattiecas:

6.1. uz šādu kuģošanas līdzekļu projektiem un konstrukcijām:

6.1.1. kuģiem, kas paredzēti tikai sacīkstēm, tajā skaitā sacīkšu airu laivām un mācību airu laivām, kuras ražotājs ir atbilstoši marķējis;

6.1.2. kanoe, smailītēm, gondolām un ūdens velosipēdiem;

6.1.3. buru vējdēļiem;

6.1.4. sērfošanas dēļiem, ieskaitot dēļus ar piedziņu;

6.1.5. oriģināliem vēsturiskajiem kuģiem un individuālajām kopijām, kas projektēti pirms 1950.gada un būvēti pārsvarā no oriģināliem materiāliem un kurus ražotājs ir atbilstoši marķējis;

6.1.6. eksperimentālajiem kuģošanas līdzekļiem, ja tie vēlāk netiek piedāvāti Eiropas Savienības tirgū;

6.1.7. kuģošanas līdzekļiem, kas būvēti personīgām vajadzībām, ja turpmāko piecu gadu laikā tie netiks piedāvāti Eiropas Savienības tirgū;

6.1.8. kuģošanas līdzekļiem, kurus paredzēts nodrošināt ar apkalpi, lai veiktu pasažieru komercpārvadājumus;

6.1.9. zemūdens kuģošanas līdzekļiem;

6.1.10. kuģošanas līdzekļiem uz gaisa spilvena;

6.1.11. kuģošanas līdzekļiem ar zemūdens spārniem;

6.1.12. kuģiem, kuru dzinējs izmanto tvaika enerģētisko iekārtu, sadedzinot ogles, koksu, koksni, naftas produktus vai gāzi;

6.2. uz šādu dzinēju izplūdes gāzu emisiju:

6.2.1. dzinējiem, kas uzstādīti vai paredzēti uzstādīšanai:

6.2.1.1. kuģošanas līdzekļos, kas paredzēti tikai sacensībām un kurus ražotājs ir atbilstoši marķējis;

6.2.1.2. eksperimentālajos kuģošanas līdzekļos, ja tie vēlāk netiks piedāvāti Eiropas Savienības tirgū;

6.2.1.3. kuģošanas līdzekļos ar apkalpi, kas paredzēti pasažieru komercpārvadājumiem;

6.2.1.4. zemūdens kuģošanas līdzekļos;

6.2.1.5. kuģošanas līdzekļos uz gaisa spilvena;

6.2.1.6. kuģošanas līdzekļos ar zemūdens spārniem;

6.2.2. oriģināliem vēsturiskajiem dzinējiem un to individuālajām kopijām, kuriem projekts izstrādāts pirms 1950.gada un kas nav ražoti sērijveidā un uzstādīti šo noteikumu 6.1.5. un 6.1.7.apakšpunktā minētajos kuģošanas līdzekļos;

6.2.3. dzinējiem, kas būvēti personīgām vajadzībām, ja tie piecu gadu laikā (no nodošanas ekspluatācijā) netiks piedāvāti Eiropas Savienības tirgū;

6.3. uz trokšņu emisiju:

6.3.1. visiem kuģošanas līdzekļiem, kas minēti šo noteikumu 6.2.apakšpunktā;

6.3.2. kuģošanas līdzekļiem, kas būvēti personīgām vajadzībām, ja tie piecu gadu laikā (no nodošanas ekspluatācijā) netiks piedāvāti Eiropas Savienības tirgū.

7. Atpūtas kuģu konstrukcijas sastāvdaļas ir šādas:

7.1. pretaizdegšanās aprīkojums visiem iebūvētiem dzinējiem, dzinējiem ar Z-veida dzenskrūves piedziņu un uzkaramajiem dzinējiem;

7.2. aizsargierīces pret dzinēja iedarbināšanu visiem uzkaramajiem dzinējiem;

7.3. stūres, stūres mehānismi un trošu komplekti;

7.4. degvielas tvertnes, kas paredzētas stacionārai montāžai, un degvielas šļūtenes;

7.5. rūpnieciski ražotas lūkas un iluminatori.

8. Satiksmes ministrija iesaka sabiedrībai ar ierobežotu atbildību “Latvijas standarts” Eiropas Savienības adaptējamo standartu sarakstu.

9. Sabiedrība ar ierobežotu atbildību “Latvijas standarts” iesniedz publicēšanai laikrakstā “Latvijas Vēstnesis” to Latvijas nacionālo standartu sarakstu, kurus piemēro šo noteikumu prasību izpildei (turpmāk — piemērojamie standarti).

2. Atpūtas kuģu konstrukcijas un būvniecības drošības prasības

10. Atkarībā no konstrukcijas atpūtas kuģus iedala četrās kategorijās:

10.1. A kategorija “Okeāns” — konstruēti tāliem braucieniem apstākļos, kur vēja stiprums var pārsniegt 8 balles (pēc Boforta skalas) un viļņu augstums — 4 metrus, izņemot ārkārtējus apstākļus;

10.2. B kategorija “Atklātā jūra” — konstruēti braucieniem atklātā jūrā apstākļos, kur vēja stiprums ir līdz 8 ballēm (ieskaitot) un viļņu augstums — līdz 4 metriem (ieskaitot);

10.3. C kategorija “Piekraste” — konstruēti braucieniem piekrastes ūdeņos, lielos līčos, upju iztekās, ezeros un upēs apstākļos, kur vēja stiprums ir līdz 6 ballēm (ieskaitot) un viļņu augstums — līdz 2 metriem (ieskaitot);

10.4. D kategorija “Aizsargātie ūdeņi” — konstruēti braucieniem aizsargātos piekrastes ūdeņos, nelielos līčos, nelielos ezeros, upēs un kanālos apstākļos, kur vēja stiprums var sasniegt 4 balles (ieskaitot) un viļņu augstums — 0,3 metrus (ieskaitot), bet atsevišķi viļņi — 0,5 metrus (ieskaitot), piemēram, no garāmejoša kuģa.

11. Attiecīgās kategorijas atpūtas kuģus konstruē un būvē tā, lai tie atbilstu šo noteikumu 10.punktā noteikto kategoriju kritērijiem attiecībā uz stabilitāti, peldspēju un citām šajā nodaļā noteiktajām prasībām un lai tiem būtu labas vadīšanas īpašības.

12. Uz atpūtas kuģa korpusa izvieto:

12.1. atpūtas kuģa identifikācijas numuru atbilstoši piemērojamiem standartiem ar šādu informāciju:

12.1.1. ražotāja kods;

12.1.2. ražotāja valsts;

12.1.3. sērijas numurs;

12.1.4. būves gads;

12.1.5. modeļa izlaiduma gads;

12.2. ražotāja plāksni ar šādu informāciju:

12.2.1. ražotāja nosaukums;

12.2.2. CE marķējums (1.pielikums) atbilstoši šo noteikumu 9.nodaļas nosacījumiem;

12.2.3. kuģa kategorija atbilstoši šo noteikumu 10.punktā noteiktajiem kritērijiem;

12.2.4. ražotāja noteiktā maksimālā kravnesība atbilstoši šo noteikumu 22.punktā noteiktajām prasībām, izņemot iebūvēto tvertņu satura svaru, kad tās ir pilnas;

12.2.5. ražotāja noteiktais personu skaits, kuru pārvadāšanai kuģis ir paredzēts.

13. Atkarībā no atpūtas kuģa kategorijas to konstruē tā, lai samazinātu risku pārkrist pār bortu un atvieglotu uzkāpšanu uz kuģa.

14. Personai, kas vada atpūtas kuģi, no kuģa galvenās vadības vietas normālos apstākļos (ņemot vērā ātrumu un kravu) tiek nodrošināta laba redzamība visos virzienos.

15. Uz atpūtas kuģa atrodas īpašnieka rokasgrāmata kādā no Eiropas Savienības valodām vai tās dalībvalsts noteiktā valodā, kurā dzinējs tiek piedāvāts tirgū. Šajā rokasgrāmatā īpaši norāda ugunsgrēka un applūšanas risku, nepiekrauta kuģa svaru kilogramos un iekļauj informāciju, kas minēta šo noteikumu 12.2.apakšpunktā, 22.punktā un 26.punktā.

16. Atpūtas kuģa materiālu izvēle, to savienojamība un konstrukcija nodrošina, lai atpūtas kuģis būtu pietiekami stiprs un atbilstu tā kategorijai saskaņā ar šo noteikumu 10.punktu un būvētāja rekomendētajai maksimālajai kravnesībai saskaņā ar šo noteikumu 22.punktu.

17. Atpūtas kuģim, ievērojot tā kategoriju saskaņā ar šo noteikumu 10.punktu un projektēto maksimālo kravnesību saskaņā ar šo noteikumu 22.punktu, ir pietiekama stabilitāte un brīvsānu augstums.

18. Būvējot atpūtas kuģa korpusu, nodrošina, lai kuģim būtu tādas peldspējas īpašības, kas atbilst tā kategorijai saskaņā ar šo noteikumu 10.punktu un projektētajai maksimālajai kravnesībai saskaņā ar šo noteikumu 22.punktu.

19. Apdzīvojamos daudzkorpusu atpūtas kuģus būvē tā, lai peldspēja nodrošinātu arī apgāzta kuģa noturību virs ūdens. Atpūtas kuģus, kuru garums nepārsniedz sešus metrus un kuri var ātri pieplūst ar ūdeni, apgādā ar attiecīgiem peldspējas līdzekļiem.

20. Atveres atpūtas kuģa korpusā, klājā un virsbūvē nedrīkst ietekmēt tā konstruktīvo integritāti vai tā ūdensnecaurlaidības integritāti, šos atvērumus aizverot. Logi, iluminatori, durvis un lūku vāki iztur tādu ūdens spiedienu, kāds ir iespējams, ievērojot to atrašanās vietu, kā arī spiedienu, ko rada to cilvēku svars, kuri pārvietojas pa klāju. Atveres korpusā, kas pieļauj ūdens ieplūšanu korpusā un izplūšanu no tā un atrodas zem ūdenslīnijas (kura atbilst būvētāja rekomendētajai maksimālajai kravnesībai saskaņā ar šo noteikumu 22.punktu), ir apgādātas ar viegli pieejamiem aizvēršanas līdzekļiem.

21. Atpūtas kuģi konstruē un būvē tā, lai mazinātu nogrimšanas risku, īpaši pievēršot uzmanību:

21.1.kokpitiem un citiem klāja padziļinājumiem, kuriem jābūt pašdrenējošiem vai aizsargātiem ar citiem līdzekļiem, lai aizturētu ūdens iekļūšanu iekšpusē;

21.2. ventilācijas piederumiem;

21.3. ūdens izsūkņēšanas iespējām, izmantojot sūkņus vai citus līdzekļus.